

Dosarul nr. 2ra-1429/21

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (jud. V. Pîslariuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Iaroslava Globu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Olgăi Globa împotriva lui Emilian Globa și Iaroslavei Globu cu privire la partajarea bunului proprietate comună, recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Iaroslava Globu și menținută hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătoriei Orhei sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 24 mai 2019, Olga Globa a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Emilian Globa și Iaroslavei Globu cu privire la partajarea bunului proprietate comună și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la XXXXX, a decedat tatăl Nicolae Globa, iar după decesul acestuia, conform certificatului de moștenitor legal din 5 februarie 1990, moștenitori legali ai averii succesoriale, inclusiv a imobilului situat în or. XXXXX str. XXXXX nr. X, au devenit mama Rima Globa și copiii Emilian Globa și Iaroslava Globu, toți trei moștenitori primind moștenirea și înregistrând dreptul de proprietate la OCT Orhei.

A menționat că la data de XXXXX, a decedat mama sa, Rima Globa, care prin testamentul din 11 iunie 2008, i-a testat toată averea ei.

A relatat că prin hotărârea din 3 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, a fost declarat parțial nul certificatul de moștenitor din 5 februarie 1990, eliberat de notarul Leonid Stadnic, prin care Rima Globa, Iaroslava Globu și Emilian Globa au fost recunoscuți

moștenitori după decesul lui Nicolae Globa, în cote-părți egale asupra imobilului, casa de locuit individuală din or. XXXXX str. XXXXX nr. X.

Au fost stabilite cotele-părți din proprietatea comună pe cote-părți după decesul lui Nicolae Globa, cu determinarea Rimei Globa a 4/6 cotă-parte, lui Emilian Globa și Iaroslavei Globu câte 1/6 cotă-parte pentru fiecare din bunul imobil.

La data de 10 martie 2015, a depus o cerere la notar privind acceptarea succesiunii rămasă după decesul mamei, Rima Globa, iar la data de 26 februarie 2019 a primit certificatul de moștenitor testamentar asupra 4/6 cotă-parte din bunul imobil situat în or. XXXXX str. XXXXX nr. X.

A evidențiat că după decesul mamei Rima Globa și intrării în posesia averii succesoriale, ca urmare, a adresat lui Emilian Globa și Iaroslavei Globu o cerere de partajare a masei succesoriale, rămasă după decesul lui Nicolae Globa și Rimei Globa, însă aceștia i-au refuzat în satisfacerea cererii.

A susținut că Emilian Globa și Iaroslava Globu au avut un comportament nedemn față de mama Rima Globa, precum și față de ea, prin crearea impedimentelor în folosirea averii succesoriale.

Ținând cont că bunul imobil situat în or. XXXXX str. XXXXX nr. X, este indivizibil în cote-părți de 2/3 și 1/3 și luând în considerație faptul că Emilian Globa are datorii, care depășește suma cotei-părți a lui din imobil, iar familia Iaroslavei Globu are un alt spațiu locativ, a considerat oportună partajarea averii succesoriale, cu transmiterea întregului imobil în beneficiul ei, în schimbul plății către Emilian Globa și Iaroslava Globu a unei sulțe, egală cu suma fiecăruia din cotele-părți deținute din averea comună.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 361, 1432, 1433, 1449, 1450, 1556, 1560, 1571 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, partajarea averii succesoriale rămasă după decesul mamei Rima Globa, decedată la XXXXX, prin atribuirea în beneficiul ei a întregului imobil, casă de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX și construcția accesorie cu nr. cadastral XXXXX, amplasate pe terenul cu suprafața de 0,07 ha, cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX nr. X, în valoare de 241200 de lei, cu atribuirea din contul ei în beneficiul lui Emilian Globa și Iaroslavei Globu, a unei sulțe de 40200 de lei pentru fiecare, stingerea de către ea a datoriilor lui Emilian Globa față de executorul judecătoresc Maia Surchicin din contul sulței de 40200 de lei și încasarea din contul lui Emilian Globa și Iaroslavei Globu în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată.

La 25 septembrie 2019, Olga Globa a depus o cerere de concretizare a cerințelor din acțiune împotriva lui Emilian Globa și Iaroslava Globu, intervenient accesoriu notarul public Cristina Veveriță, prin care a solicitat recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare autentificat de notarul public Cristina Veveriță, nr. 5854 din 15 iulie 2019, prin care Emilian Globa în calitate de vânzător a vândut Iaroslavei Globu, 1/6 cotă-parte din casa de locuit cu suprafața de 74 m², cu nr. cadastral XXXXX, situată în or. XXXXX str. XXXXX, nr. X, la prețul de 40000 de lei, atribuirea Olgăi Globa a drepturilor și obligațiilor de cumpărător la 1/6 cotă-parte din imobilul situat în or. XXXXX str. XXXXX nr. X, cu nr. cadastral XXXXX,

înregistrat după Iaroslava Globu în baza contractului vânzare-cumpărare nr. 5854 din 15 iulie 2019, de a considera nul contractul de vânzare-cumpărare încheiat între Emilian Globa și Olga Globu a 1/6 cotă-parte din casa de locuit cu suprafața de 74 m², cu nr. cadastral XXXXX, situată în or. XXXXX str. XXXXX nr. X, la prețul de 40000 de lei, partajarea averii succesoriale, ramașă după decesul mamei, Rima Globa, decedată la data de XXXXX, prin atribuirea în natură în beneficiul ei a întregului imobil, casa de locuit individuală, cu nr. cadastral XXXXX și construcția accesorie cu nr. cadastral XXXXX, amplasate pe un teren cu suprafața de 0, 07 ha, cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX nr. X, în valoare de 241200 de lei și atribuirea din contul ei în beneficiul Iaroslavei Globu a unei sulte în sumă de 40200 de lei, precum și compensarea din contul lui Emilian Globa și Iaroslavei Globu în beneficiul ei a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a invocat că pe parcursul examinării prezentei cauze civile, Emilian Globa și Iaroslava Globu, intenționat și cu rea-credință, au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 5854 din 15 iulie 2019, prin care Emilian Globa a vândut Iaroslavei Globu 1/6 cotă-parte din casa de locuit, cu suprafața de 74 m², cu nr. cadastral XXXXX, situată în or. XXXXX str. XXXXX nr. X.

Având în vedere dispozițiile art. 352 Cod civil, a indicat că Emilian Globa nu a notificat-o pe ea ca proprietar, care dispune de 2/3 cotă-parte din imobil, despre intenția de a vinde cota-parte a lui din bunul imobil, casa de locuit individuală din or. XXXXX str. XXXXX nr. X, cu indicarea prețului și altor condiții ale tranzacției.

A susținut că încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5854 din 15 iulie 2019, dintre Emilian Globa și Iaroslava Globu, a avut loc cu încălcarea dispozițiilor legale și este lovit de nulitate absolută în temeiul art. 334 Cod civil.

Totodată, a relevat că Emilian Globa și Iaroslava Globu au dus în eroare notarul public Cristina Veveriță, care a autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 5854 din 15 iulie 2019, fapt ce generează nulitatea relativă a contractului de vânzare cumpărare prin prisma prevederilor art. 277 Cod civil, care reglementează nulitatea actului juridic afectat de eroare.

În acest sens, a evidențiat că deși pe rolul instanței de judecată se afla prezenta cauză civilă cu privire la partajarea averii succesoriale și anume a casei de locuit din mun. XXXXX str. XXXXX nr. X, fapt știut cu fermitate de către Emilian Globa și Iaroslava Globu, prin participarea acestora la ședințele de judecată, cu toate acestea, ultimii au declarat notarului public Cristina Veveriță că casa de locuit individuală din str. XXXXX din mun. XXXXX str. XXXXX nr. X, nu formează obiectul litigiului și nu are vicii de natură juridică.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătorei Orhei sediul central, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost partajat în natură bunul imobil, terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0, 07 ha și construcția (casa de locuit individuală) cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 74 m², amplasate în or. XXXXX str. XXXXX nr. X, prin atribuirea întregului bun în proprietatea Olgăi Globa.

A fost încasată din contul Olgăi Globa în beneficiul Iaroslavei Globu suma de 80400 de lei cu titlu de sultă, ce reprezintă valoarea de piață a 2/6 cotă-parte din

bunul imobil, terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,07 ha și construcția (casa de locuit individuală) cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 74 m², amplasate în or. XXXXX str. XXXXX nr. X.

Au fost încasate din contul Iaroslavei Globu în beneficiul Olgăi Globa cheltuielile de judecată în sumă de 2412 de lei, cu titlu de taxă de stat.

În rest, cererea de chemare în judecată a Olgăi Globa, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iaroslava Globu și menținută hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătoriai Orhei sediul central.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că Olga Globa care deținea 4/6 cotă-parte din bunul imobil, amplasat în or. XXXXX str. XXXXX nr. X și respectiv Iaroslava Globu care deținea 1/6 cotă-parte din acest imobil, erau titulari ai dreptului de preemțiune asupra acestui bun.

Astfel, au conchis instanțele de judecată ierarhic inferioare că la vânzarea a 1/6 cotă-parte din casa de locuit, situată în or. XXXXX str. XXXXX nr. X, ce aparținea lui Emilian Globa, ultimul și-a exercitat dreptul de preemțiune prevăzut de art. 1148 lit. b) Codul civil și a ales-o ca titular al dreptului de preemțiune pe Iaroslava Globu.

Ca urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat asupra netemeinicii cerinței Olgăi Globa din acțiune cu privire la recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 5854 din 15 iulie 2019, încheiat între Emilian Globa și Iaroslava Globu.

Au reținut instanțele de judecată ierarhic inferioare că prin raportul de constatare tehnico-științifică seria RC nr. 288-17 din 13 februarie 2017, efectuat de către SRL „S&G Top Business” SRL, s-a stabilit că partajarea în natură a 2/3 și 1/3 cotă-parte a casei de locuit, cu suprafața de 74 m², cu nr. cadastral XXXXX, amplasată pe terenul cu suprafața de 0,07 ha, cu nr. cadastral XXXXX, situat în or. XXXXX str. XXXXX nr. X, nu este posibilă.

În consecință, instanțele de judecată ierarhic inferioare, prin prisma dispozițiilor art. 561 Cod civil, au concluzionat de a partaja bunul imobil, prin atribuirea întregului bun imobil din or. Orhei str. 31 August 1989 nr. 158, Olgăi Globu, cu încasarea de la Olga Globa în beneficiul Iaroslavei Globu, a sultei în mărime de 80400 de lei, ce reprezintă valoarea de piață a 2/6 cotă-parte din acest bunul imobil.

Totodată, au menționat instanțele de judecată ierarhic inferioare că din analiza art. 561 Cod civil, care reglementează atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar sau în favoarea mai multor coproprietari, la cererea lor comună, este de înțeles că prin definiția legală a sintagmei „la cererea lor comună” nu este necesară existența în mod obligatoriu a cererii tuturor coproprietarilor.

Or, acordul tuturor coproprietarilor este necesar doar în cazul soluționării unei asemenea chestiuni pe cale extrajudiciară, dar nu și în cazul când este inițiat un litigiu pe cale judiciară în acest sens.

Astfel fiind, deși Iaroslava Globu nu a fost de acord cu modul de partajare solicitat de Olga Globa în acțiune, prin atribuirea Olgăi Globu a întregului imobil, cu achitarea în beneficiul ei a unei sulte, instanțele de judecată ierarhic inferioare au remarcat că Iaroslava Globu nu a propus o altă variantă de partaj.

La 10 august 2021, Iaroslava Globu a declarat recurs împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a examinat cauza în lipsa reprezentantului său, avocatul Tamara Plămădeală, care nu a fost citat legal și nu a cunoscut despre data și ora ședinței de judecată.

A explicat că prin intermediul poștei electronice, avocatul său, Tamara Plămădeală a depus în adresa Curții de Apel Chișinău, o cerere de amânare a ședinței de judecată a instanței de apel, din motivul aflării ei în concediu medical din data de 27 mai 2021, cu anexarea certificatului de boală.

A obiectat că examinarea cauzei de către instanța de apel în lipsa avocatului său, Tamara Plămădeală, careia i-a încredințat toate drepturile procedurale să-i reprezinte interesele în ședința de judecată, i-a fost încălcat dreptul de acces la justiție și dreptul la apărare, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au constatat circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

A susținut că Olga Globa a solicitat în acțiune partajarea repetată a averii succesoriale, partajul căruia a fost dispus anterior prin hotărârea din 3 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, motiv din care instanța de judecată prin prisma prevederilor art. 169 CPC, urma să refuze primirea cererii de chemare în judecată a Olgăi Globa.

Instanța de apel nu a luat în considerație faptul că dânsa a refuzat primirea unei sulte, iar în acest caz, în situația neînțelegerii între coproprietari, instanța de judecată poate să decidă vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari în mod proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Mai cu seamă că Olga Globa locuiește în XXXXX, iar dânsa a rămas fără un spațiu locativ, fiind lipsită de dreptul de proprietate.

A indicat că raportul de constatare tehnico-științifică seria RC nr. 288-17 din 13 februarie 2017, conține concluzii subiective ale expertului licențiat A. Ciobanu, care a constatat imposibilitatea partajării în natură a bunului imobil.

Or, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX și construcția accesorie cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX, str. XXXXX nr. X, pot fi partajate în natură la doi coproprietari.

Mai cu seamă că raportul de constatare tehnico-științifică seria RC nr. 288-17 din 13 februarie 2017, se referă numai la partajarea în natură a casei de locuit individuale cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 72 m², situată în or. XXXXX str. XXXXX nr. XXXXX, iar cu privire la partajul terenului și a construcției

accesorie din str. XXXXX nr. XXXXX or. XXXXX, acest raport nu conține creva concluzii.

A subliniat că la momentul actual a depus o cerere pentru efectuarea unui nou raport de expertiză cu privire la partajarea imobilelor în litigiu, care se află în curs de desfășurare.

La 13 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Olga Globa, reprezentată de avocatul Ion Leca a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Iaroslava Globu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 19 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 240 vol. I), careva date cu privire la recepționarea acesteia de către recurentă, la materialele cauzei lipses.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iaroslava Globu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iaroslava Globu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Pe de altă parte, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că nici susținerea recurenței precum că instanța de apel a examinat cauza în lipsa reprezentantului său, avocatul Tamara Plămădeală, care nu a fost citată legal și nu a cunoscut despre data și ora ședinței de judecată, nu constituie temei de a declara admisibil recursul.

Or, însăși Iaroslava Globu, la data de 14 aprilie 2021, a recepționat citația pentru ședința de judecată în instanța de apel din 2 iunie 2021, ora 11:00, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 208 vol. I).

Mai cu seamă că acest argument cu privire la necitarea reprezentantului său despre ziua examinării cauzei, se contrazice cu un alt argument invocat în recurs de către Iaroslava Globu în sensul că prin intermediul poștei electronice, avocatul său, Tamara Plămădeală a depus în adresa Curții de Apel Chișinău, o cerere de amânare a ședinței de judecată a instanței de apel, din motivul aflării ei în concediu medical din data de 27 mai 2021, cu anexarea certificatului de boală, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Și asta deoarece, cererea de amânare a ședinței de judecată în instanța de apel din 2 iunie 2021, a fost expediată de către reprezentantul Iaroslavei Globu, avocatul Tamara Plămădeală în adresa Curții de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, numai la data de 3 iunie 2021, respectiv, după emiterea deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 229 vol. I).

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza

Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Iaroslava Globu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iaroslava Globu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic